

IT TAKES A VILLAGE TO RAISE A CHILD

Fotografka PETRA FICOVÁ a opatrovatelka jej detí, Brazílčanka SAMANTA LIMA, sprostredkovávajú služby zahraničných opatrovateliek slovenským rodinám. So zakladateľkami agentúry Best Nanny sme otvorili stále tabuizovanú tému platenej pomoci v rodinách. Ako proces prebieha a v čom sú jeho výhody?

Myslíte, že je na Slovensku stigma o pomoci v domácnosti? S: Na pohovoroch aj u klientov vnímame matky, ktoré sa cítia byť „menej matkami“, keď majú pomoc. Je to šialené. Dobré matky stále môžu pracovať. Je normálne a zdravé mať naďalej vlastné záujmy a identitu. Samozrejme, že potrebujú pomoc a nie každý má starých rodičov, ktorí môžu alebo sú ochotní pomôcť. Neznamená to, že niekto cudzí vychováva vaše deti. Opatrovateľky pomáhajú navigovať proces materstva. Stretla som už veľa ľudí, ktorí tvrdia, že by nikdy nemohli mať opatrovatelku, pretože by sa cítili, že sa nestarajú o vlastné deti. Z môjho pohľadu je to rovnaké ako škôlka, proces učenia a vývinu v sociálnom prostredí. Nikto nespochybňuje vaše materstvo, keď je dieťa v škôlke. Zároveň deti učíte, že je bezpečné požiadať o pomoc. P: V určitom veku je pomoc doslova nevyhnutná. Mój syn má teraz rok a pol, a to je vek, kedy z neho nemôžete spustiť oči ani na minútu. Vnímam, že niektoré verejne vystupujúce rodiny

nepriznávajú, že majú pomoc. Ale aj to sa začína meniť. Z môjho pohľadu viac ľudí dáva dieťaťu viac. Od starých rodičov dostáva trpezlivosť, čas, čítajú mu knihy. Niečo iné od matky, od otca, a takisto aj od pestúnky. Opatrovateľky nemajú úlohu, aby dieťa prežilo, s deťmi trávia aktívny čas. Viete, že vaše dieťa nepozera televíziu alebo sa nehra na tablete, pretože mama musí odpovedať na e-maily. S našou pestúnkou sa popritom všetkom učia nový jazyk. S: Ľudia si niekedy myslia, že deti budú z viacerých jazykov zmätené. To nie je pravda, deti sú tak inteligentné a učenie im je prirodzené bez akejkoľvek námahy. Jazyky prepínajú absolútne plynule. Rodičia by sa v tomto mali dozvedávať, veľa štúdií opisuje multilingválne prostredie u detí ako extrémne prospešné. Na týchto základoch stavajú po zvyšok života. P: Ďalšou výhodou pre klientov je súkromie. Pestúnky nerozumejú po slovensky a neposúvajú tým pádom súkromné informácie von z rodiny.

_interview

Ako ste sa spoznali? P: Veľmi dávno na Facebooku. Vždy som vedela, že chcem opatrovatelku zo zahraničia. Hovorila som o tom stále, ešte predtým, ako som vôbec otehotnela. Bolo to moje veľmi silné želanie. Keď mala moja prvá dcéra sedem mesiacov, kamarátka mi poslala Facebook link, cez ktorý priateľ Samanty zháňal prácu pre svoju priateľku. Vôbec sme sa nepoznali, nikdy som ich nevidela, ale ozvala som sa mu a stretli sme sa. Odvtedy spolupracujeme. Samanta sa zoznámila s deťmi a už sme sa nerozlúčili. Svoje pranie som si manifestovala.

Čo vás viedlo k založeniu Best Nanny? P: Hlavným dôvodom bolo moje presvedčenie, že je to pre deti to najlepšie. Keď nájdete tú správnu osobu s dobrým srdcom a pridáte k tomu cudzí jazyk... Sammy je z Brazílie, ale žila v Buenos Aires a hovorí teda aj plynule po španielsky. Po španielsky hovorila aj s mojimi deťmi. Majú rok a pol, tri a päť rokov a pre staršie je španielčina ako materinský jazyk. Keď to videlo moje okolie, ihneď vznikol veľký záujem. Na Slovensku nebola žiadna podobná agentúra. Ak ste ako slovenská rodina chceli zahraničnú pestúнку, nemali ste kde hľadať. Vďaka sieťam cudzincov žijúcich na Slovensku bolo pre Samantu jednoduché nájsť pestúnky. Počas tých štyroch rokov sme párkrát niekoho dohodili, ale nebolo to na profesionálnej úrovni ako dnes. Bez statusu agentúry si nemôžete od ľudí pýtať oficiálne dokumenty, a tým pádom ich ani riadne skontrolovať. Teraz vyžadujeme referencie a všetky legálne dokumenty vrátane registra trestov. Dopyt bol od začiatku obrovský. Veľa ľudí s prostriedkami chce investovať do svojich detí, podľa nás je to najlepšou investíciou.

Ako vnímate skúsenosť s cudzojazyčnou opatrovatelkou vy osobne? P: Lokálnu opatrovatelku som nikdy nemala, neviem to úplne porovnať a nechcem nikoho podceňovať. Vždy som však obdivovala ľudí, ktorí automaticky prepínali z jedného jazyka do druhého. Priateľ Sammy hovorí piatimi alebo šiestimi jazykmi, je to úžasné. Vždy som vedela, že ak to bude možné, chcem, aby moje deti mali takúto príležitosť. Oni to milovali. Milujú Sammy a aj keď už pre nás nepracuje, stále sa vo voľnom čase stretávajú.

Stretli ste sa počas svojho projektu s predsudkami? P: Dostávala som otázky, či si príliš netrúfam. Je veľkou zodpovednosťou niekoho odporučiť a zaručiť sa, že sa nič nemôže stať. To ani netvrdíme. My hovoríme: „Toto je pre vás vhodná osoba. Skontrolovali sme ju, máme odporúčania a dokumenty. Vieme, že to vie s deťmi a rozpráva takýmto jazykom.“ Matka musí pestúнку vyskúšať, vidieť ju s vlastnými deťmi. Musí tam byť chémia. Mój názor je, že mať pestúнку je pre deti bezpečnejšie. Väčšina tragédií sa stáva rodičom. Ako rodič musíte robiť nespočetne veľa vecí – pracovať, variť, upratovať, telefonovať. Unavíte sa a možno nevenujete plnú pozornosť dieťaťu. My na takéto situácie pestúnky trénujeme. Vedia, že je to ich práca. Nie sú unavené, musia

sa sústrediť a napríklad nesledovať telefón. Samozrejme, stať sa môže čokoľvek, ale my sme presvedčení, že táto možnosť je bezpečná. Čo sa týka rasových predsudkov, stretávame sa s nimi len u staršej generácie. Väčšina rodičov prichádza už rozhodnutých a majú otvorenú myseľ, ale starí rodičia môžu priniesť veľa stereotypov. Boja sa napríklad únosu (smiech). Snažíme sa to brať s humorom, je to naozaj väčšinou len staršia generácia. S: Slovensko ako krajina sa vyvíja a to, že cudzinci budú postupne pribúdať, je súčasťou pokroku. Časom bude bežnejšie vidieť viac rás a národností.

Aké jazyky, resp. národnosti máte v portfóliu? S: Španielčinu, angličtinu, čínštinu, nemčinu, ruštinu a francúzštinu. Španielčina a angličtina sú momentálne najžiadanejšie.

Ako prebieha prijímací proces opatrovateliek a ako hľadáte správny match pre rodinu? S: Po uverejnení ponuky na prácu sa spojíme s uchádzačmi online, vyberieme tých správnych. Pri následnom osobnom pohovore sa nám musí páčiť obom. U pestúnok hľadáme materinský pocit. Musia mať profesionálne skúsenosti s prácou s deťmi. Pre vhodný match pestúanky dostávajú dotazník o preferenciách a zvykoch. Pýtame sa napríklad na status vakcinácie, či vedia šoférovať, alebo plávať. P: Ja robím pohovory s klientmi a Sammy komunikuje s pestúnkami. Potom sa snažíme ich vhodne spárovať. Rodiny dostanú úvodné video a v prípade kladnej odozvy sa s pestúnkou stretnú u nás v kancelárii. Je to taká neutrálna pôda. Môžu predstaviť deti a dohodnúť sa na svojich predstavách a potrebách. Posledným štádiom procesu je skúšobná doba u nich doma.

Samanta, bola si prvou pestúnkou projektu – ako sa pozeráš na celú skúsenosť z druhej strany? S: So strážením detí som mala skúsenosť už v Buenos Aires. Pracovala som pre jednu nemeckú rodinu s väčšími deťmi. Svoju prácu som vždy brala veľmi seriózne, k rodine som necítila také puto. Keď som začala pracovať s Petrinou rodinou, jej dcéra bola len bábätko, takisto aj ostatné deti, ktoré sa narodili neskôr. Úprimne som sa do nich zamilovala a cítila som sa ako súčasť rodiny. Boli pre mňa ako súrodenci.

Máte pre deti vekovú hranicu? Využívajú služby aj staršie deti? P: Máme pár klientov s novorodencami. Vrchnú vekovú hranicu si väčšinou určujú rodičia. Príkladom je náš úžasný opatrovateľ z Mexika, je ako superhrdina. Pracoval predtým s chlapcami v Nemecku a Rakúsku a má úžasné referencie. Medzi jeho klientov patrí šestnásťročný chlapec, s ktorým trávi čas nie ako opatrovateľ, ale ako kamarát, ktorý hovorí po španielsky. Jeho známky sa počas prvých mesiacov zlepšili o dva stupne. Máme aj profesionálnych učiteľov z Cambridge, ale opatrovatelky bez jazykových certifikátov sú tiež veľkým prínosom pre zlepšenie sa v jazyku. ➔